

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์และเปรียบเทียบสัทลักษณะของพยัญชนะและวรรณยุกต์ภาษาไทยมาตรฐานที่ออกเสียงโดยผู้พูดภาษาลัวะ 4 ภูมิภาค ที่พูดในจังหวัดน่าน ประกอบไปด้วย 1) ภาษาลัวะมัลบ้านสากดกลาง 2) ภาษาลัวะมัลบ้านเกวต 3) ภาษาลัวะมัลบ้านตาหลวง และ 4) ภาษาลัวะไปรบ้านห้วยล้อม ผลการวิจัยพบว่า หน่วยเสียงพยัญชนะต้นเดี่ยวที่ผู้พูดภาษาลัวะออกเสียงไม่ถูกต้องได้แก่ /f/ /s/ และ /r/ โดยออกเป็นเสียง [phw] [ch] และ [l] ตามลำดับ พยัญชนะต้นควบกล้ำเป็นปัญหาในการออกเสียงของผู้พูดภาษาลัวะทั้งที่เป็นพยัญชนะต้นควบกับเสียง /r/ ได้แก่ /kr//khr//pr//phr//tr/ และพยัญชนะต้นควบกับเสียง /l/ ได้แก่ /kl/ /khl/ /pl/ /phl/ มีเพียงพยัญชนะต้นควบกับเสียง /w/ ได้แก่ /kw//khw/ เท่านั้น ที่ผู้พูดภาษาลัวะออกเสียงได้ถูกต้องทั้งหมด ในส่วนของพยัญชนะท้าย พบว่าผู้พูดภาษาลัวะสามารถออกเสียงพยัญชนะท้ายภาษาไทยได้ถูกต้องทั้งหมด ในขณะที่หน่วยเสียงวรรณยุกต์ พบว่าในคำพยางค์เป็นผู้พูดภาษาลัวะ 4 ภูมิภาคออกเสียงวรรณยุกต์ภาษาไทยได้ทั้ง 5 หน่วยเสียง แต่สัทลักษณะเด่นที่เห็นได้ชัดคือวรรณยุกต์ระดับ ได้แก่ วรรณยุกต์สามัญ (ว.1) และวรรณยุกต์เอก (ว.2) มีสัทลักษณะ “ตก” (falling contour) ที่พบในทุกภูมิภาค โดยมีลักษณะการขึ้นตก (pitch contour) ใกล้เคียงกับวรรณยุกต์โท (ว.3) เพียงแต่มีระดับเสียงที่ต่ำกว่า และยังพบว่าเกิดการรวมกันหรือระดับเสียงมีความใกล้เคียงกันระหว่างวรรณยุกต์สามัญ (ว.1) และวรรณยุกต์เอก (ว.2) ในผู้พูดภาษาลัวะมัลบ้านเกวตและผู้พูดภาษาลัวะไปรบ้านห้วยล้อม กับวรรณยุกต์ตรี (ว.4) และวรรณยุกต์จัตวา (ว.5) ในผู้พูดภาษาลัวะมัลบ้านเกวต ส่วนวรรณยุกต์ในคำพยางค์ท้ายที่ออกเสียงโดยผู้พูดภาษาลัวะมีความแตกต่างจากวรรณยุกต์เดียวกันที่ปรากฏในคำพยางค์เป็นค่อนข้างมาก และมีรูปแบบของสัทลักษณะที่หลากหลาย ยกเว้นวรรณยุกต์โท (ว.3) ที่ยังคงสัทลักษณะ [สูง-ตก] อาจกล่าวได้ว่า การออกเสียงพยัญชนะและวรรณยุกต์ภาษาไทยของผู้พูดภาษาลัวะได้รับอิทธิพลจากภาษาแม่ซึ่งก็คือภาษาลัวะ รวมทั้งอิทธิพลจากการสัมผัสภาษากับภาษาคำเมืองน่านและภาษาไทยมาตรฐาน

Abstract

This paper aimed to analyze and compare the acoustic characteristics of Thai consonants and tones produced by the speakers of the four Lua dialects in Nan Province which are 1) Ban Sakad Klang Lua Mal 2) Ban Kwet Lua Mal 3) Ban Ta Luang Lua Mal and 4) Ban Huay Lom Lua Pray. The results show that the initial consonants /f/ /s/ and /r/ are wrongly pronounced as [phw] [ch] and [l] respectively. The consonant clusters, both in Consonant + /r/; /kr//khr//pr//phr//tr/ and Consonant + /l/; /kl/ /khl/ /pl/ /phl/, are also wrongly pronounced. Only the consonant clusters which are Consonant + /w/; /kw/ /khw/ are all correctly pronounced, as same as the final consonants that the Lua speakers can pronounce all Thai final consonants. For the Thai tones in non-checked syllables, it is found that the four Lua dialects speakers can pronounce the five Thai tones, but the acoustic characteristics of the level tones which are the mid tone (T. 1) and the low tone (T. 2) has a falling contour. This pitch contour is similar to the falling tone (T. 3) but starts at a lower pitch. It is also found that the mid tone (T. 1) and the low tone (T. 2) are merged or very close to each other in Ban Kwet Lua Mal speakers and Ban Huay Lom Lua Pray speakers, whereas the high tone (T. 4) and the rising tone (T.5) are merged in Ban Kwet Lua Mal speakers. The Thai tones in checked syllables produced by Lua speakers are likely different from those produced in live syllables as there are various acoustic characteristics except for the falling tone (T. 3) which still has falling contour. It can say that the pronunciation of Thai consonants and tones by Lua speakers is influenced by their mother tongue which is the Lua language as well as language contact with Northern Thai (Kham Muaeng Nan) and Standard Thai language.